

De Ark Ede Toerusting in het seizoen 2018 - 2019

Aantekeningen bij de toerustingsdienst op de
Israëlzondag 7 oktober 2018

2. Ontzag n.a.v. Psalm 48

Groot was de vreugde toen in 1967 de oude stad van Jeruzalem
in Joodse handen viel. Voor het eerst na bijna twee millennia. In

het jaar 70 n.C. werd de stad door de Romeinen verwoest. Eeuwenlang werd zij door verschillende grootmachten bezet: o.a. Romeinen, Arabieren, Turken, Britten. Bij de vorming van de staat Israël in 1948 werd Jeruzalem in tweeën gedeeld. De oostelijke stad behoorde aan Jordanië. Maar tijdens de z.g. 'zesdaagse oorlog' bereikten Israëlische soldaten de oude stad en namen haar in. Sinds die dag is sprake van de ongedeelde stad. Op de historische foto hiernaast van David Rubinger: de hoogste rabbijn van het Israëlische leger, Schlomo Goren, blaast op 7 juni 1967 de *sjofar* bij de Klaagmuur.

Psalm 48 bezingt de glorie van Jeruzalem. Je zou hem kunnen vergelijken met Psalm 122 (een bedevaartslied dat deze stad bejubelt). Deze stad boezemt ontzag in bij koningen en omringende volken. Zij wekt ook de lofprijzing op. De psalm is als volgt in te delen: vs. 1 aanhef – vss. 2 t/m 4 de schoonheid van de stad – vss. 5 t/m 8 ontzag bij mensen – vss. 9 t/m 14 lofprijzing – vs. 15 geloofsbelijdenis

Korachieten

Evenals de Psalmen 44 t/m 49, 84, 85, 87 en 88 staat boven Psalm 48: van of voor de kinderen van Korach. Deze Psalmen lijken een afzonderlijk bundeltje te vormen binnen het gehele Psalmboek (vergelijk dit met o.a. de pelgrimsliederen 120 t/m 134, of de lofliederen 113 t/m 118). De Korachieten zijn aan de tempel verbonden als poortwachters (1 Kronieken 9:19, 26: 1, 19) en zangers (1 Kronieken 6 en 20). Zij zouden afstammen van Korach die eens in opstand kwam tegen Mozes in de woestijn (zie Numeri 16). De kinderen van Korach waren niet omgekomen in het oordeel dat God voltrok aan Korach, Dathan en Abiram (Numeri 26:11). Zijn nageslacht is door David aangesteld als tempelzangers. Voor de kinderen van Korach kan betekenen dat deze psalm bestemd is om door hen gezongen te worden. Maar het kan ook betekenen (het een sluit het ander niet uit) dat het lied uit deze kring afkomstig is. Het ligt het meest voor de hand om in de dichter een Leviet te zien.

Sion

Jeruzalem ligt op een heuvel en wordt door bergen omringd (zie Psalm 125:2). De berg Sion ligt iets ten zuiden van de tempelberg. Die berg is de berg Moria (zie Genesis 22:2 en 2 Kronieken 3:2); soms worden beide bergen ook wel met elkaar vereenzelvigd. De oude stad van David is op de berg Sion gelegen. De naam komt veel voor in het Oude Testament, alleen al bijna veertig keer in de Psalmen. Misschien is Sion wel de bekendste naam voor Jeruzalem. Hij betekent zoveel als: vesting of versterkte plaats. De eerste keer wordt zij genoemd als koning David de stad veroverd op de Jebusieten (1 Samuël 5:6 e.v.). Sinds die tijd is Sion de hoofdstad van Israël in plaats van Hebron. Overigens worden de namen Sion en Jeruzalem wisselend gebruikt. De stad is echter ouder dan deze geschiedenissen doen vermoeden. Eens ontmoette Abraham de 'mysterieuze' koning-priester Melchizedek uit Salem (Genesis 14:18 e.v.), die hem zegende in de naam van de allerhoogste God, de schepper van de hemel en de aarde. De stad Salem wordt geïdentificeerd met Jeruzalem, stad van de vrede (het Hebreeuwse woord *sjalom* zit in die namen). De stad biedt veiligheid. Haar schoonheid bezorgt pelgrims en andere bezoekers vreugde. Zelfs heidense volken raken onder indruk. De concrete aanleiding en achtergrond is echter niet bekend. Sommige uitleggers denken aan het beleg van koning Sanherib van Babel in 701 v.C. (zie 2 Koningen 18 en Jesaja 36).

Bergen

Psalm 48 situeert de berg Sion 'ver in het noorden' (vs. 3). Het hebreeuwse woord dat hier gebruikt wordt kan ook wijzen op de berg Safon, de godenberg in het noorden, waar de goden van de volken vergaderen en de god Baäl volgens velen zijn macht uitoefent. [Tussen haakjes: dit was in de regio rond Ede vroeger ook het geval. Rond Ede liggen 'bergen' Namen als o.a. Goudsberg en Paasberg herinneren aan offerhoogten in primitieve tijden.] Psalm 48 plaatst de bergen Sion en Safon tegenover elkaar. De eerste is bij wijze van spreken hoger dan de tweede. De macht

die heidenen aan de laatste berg toekennen, komt de HERE God toe. 'Op grond van deze overtuiging wordt ook duidelijk dat Jeruzalem het pronkstuk van de hele wereld moet zijn. De stad Jeruzalem op de berg Sion met zijn tempel is fraai, maar het geloof in JHWH als de grote koning brengt mensen tot de enthousiaste uitroep dat Jeruzalem en geen andere stad tot vreugde van de hele wereld kan zijn' (volgens Jochem Douma, Psalmen). Oude landkaarten plaatsen Jeruzalem midden in de wereld, 'de navel van de aarde' (gebaseerd op Ezechiël 38:12, zie vertaling NBV en NB).

Gevoel

De stad met haar muren, citadels en torens imponeert. Twee illustraties verbeelden de reactie van koningen en volken: een barendende vrouw (vs. 7) en een vergane vloot (vs. 8). Schepen van Tarsis duiden op een grote armada van zeeschepen, afkomstig uit Spanje. Met deze geweldige vloot wordt de vijandelijke macht vergeleken die door God wordt overwonnen. Verschillende woorden beschrijven de gevoelens van die koningen: verbijstering, schrik (vs. 6), siddering (vs. 7) – samengevat in het woord ontzag. Zoveel indruk wekt de stad van God. Of beter gezegd: de God van deze stad.

Lofprijzing

De psalm begint en eindigt met een lofprijzing: 'Groot is de HERE en zeer te prijzen' (vs. 2). God wordt bij zijn naam genoemd (zie Exodus 3:14). De psalm sluit af met een lofprijzing: 'Deze God is onze God' (vs. 15). Voor ons, gelovigen uit de volken, een bijzondere belijdenis. Voorheen dienden wij andere goden. Maar het evangelie van Jezus Christus bereikte de lage landen. Andere goden moesten wijken. Sinds die tijd erkent de Kerk, de gemeente van Jezus Christus, de God van Israël. Daarom weet de Protestantse Kerk in Nederland zich ook onopgeefbaar verbonden met het volk Israël. 'De kerk is geroepen gestalte te geven aan haar onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël. Als Christus-belijdende geloofsgemeenschap zoekt zij het gesprek met Israël inzake het verstaan van de Heilige Schrift, in het bijzonder betreffende de komst van het Koninkrijk van God' (zie artikel 1-7 van de Kerkorde).

'Want deze God is onze God, eeuwig en altijd, Hij zal ons leiden over de dood'. Het voorzetsel wordt verschillend vertaald en dit leidt dus tot verschillende interpretaties. Wij volgen hier de NBV en NB.

'Wat is dat heerlijk voor wie gelooft! Een grondbezitter kan van zijn grond niet zeggen: het is van mij voor eeuwig en altijd. Een koning kan van zijn kroon niet zeggen: zij is van mij voor eeuwig en altijd. Dit bezit zal spoedig in andere handen overgaan; deze bezitters zullen weerkeren tot stof; en zelf het graf, waarin zij gelegd zijn, is wellicht niet lang van hun. Maar het is het bijzondere, het alles te bovengaande geluk van wie gelooft, om te zeggen: deze grote God met al Zijn volmaaktheid, is mijn God, eeuwig en altijd, en de dood zelf zal mij niet kunnen scheiden van zijn liefde' (citaat van George Burder).

Toekomst

Sion/Jeruzalem is een eeuwige stad (vs. 9). Eens zat de Here Jezus op de Olijfberg (gelegen ten oosten van de stad). Vandaar heb je een prachtig uitzicht over Jeruzalem. Jezus huilt (Lukas 13:34). Evenals tijdens zijn intocht in deze stad (Lukas 19:41). Hij weet dat de stad verwoest zal worden. Hij weet ook dat zij ooit weer zal worden opgebouwd en dat het volk Israël naar deze stad zal terugkeren. De apostel Johannes ziet op Patmos dat Jeruzalem wordt bedekt door de stad uit de hemel (Openbaring 21:1). Alsof er sprake is van een beneden- en bovenstad (zoals het geval is met steden in berglanden). 'Wij verlangen naar de openbaring van deze heilige stad', schrijft iemand. De toekomstige stad die fundamenten heeft (Hebreeën 11:10, 13:14). 'Dan woont God in al Zijn glorie te Jeruzalem. Jeruzalem was en is en zal de stad van de Grote Koning zijn. Daarom is zij zo bijzonder! Naar die dag ziet de gemeente van Jezus Christus uit. Intussen worden we geroepen als wachters op de muren totdat de HERE God Jeruzalem stelt tot lof op aarde (vgl. Jesaja 62:6 en 7). Dat is één van de belangrijke taken van de kerk: God herinneren aan Zijn belofte.'

Gespreksvragen

1. Lees Psalm 48 nog eens nauwkeurig. Onderstreep één woord dat jou nu bijzonder aanspreekt. Deel deze woorden met elkaar.
2. Herken je de gevoelens die beschreven worden in de verzen 6 en 7? Waarom wel of niet?
3. Welke plaats heeft Jeruzalem in jouw geloofsbeleving?
4. Wat zegt de kerk met de woorden 'onopgeefbare verbondenheid met Israël'?
5. Bespreek de belijdenis in vers 15. Wij geloven in de God van Abraham, Izak en Jakob (zie o.a. Exodus 3:15 en Handelingen 3:13), de God van Israël. Wat betekent dit voor jou? En hoe leg je dit uit aan andere mensen?